

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

leden 2017

prof. Viktor Viktora

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Amort, Alois - sochař

* 20. 08. 1842 - Beroun (okr. Beroun)

+ 23. 01. 1912 - Uherské Hradiště (okr. Uherské Hradiště)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Sochař, který si oblíbil Domažlice. Dom. deník, 6, 1997, 1. 3., č. 58, s. 12., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 18. Plzeň, SVK 2001.

Anotace: Sochař a štukatér pocházející z italského uměleckého rodu, který přišel do Čech na sklonku 17. století. Žákem pražského sochaře italského původu G. B. Pellerginiho. V Domažlicích zhotovil několik náhrobních pomníků na starých hřbitovech - u sv. Jana a U Svatých. Dvakrát se zde oženil, poprvé roku 1867 s Barborou Holubovou a v roce 1875 s Eliškou, dcerou voskařského mistra Josefa Kratochvíle. Měl 16 dětí, tři synové se stali rovněž sochaři (nejznámější Václav). Se synem Vlastimilem se podílel na vnitřní i vnější výzdobě domu č. 181 v Masarykově ul., kde od r. 1935 žil syn Václav. Alois objevil nadání domažlického sochaře Jakuba Royta. Potomky rodu jsou herečka Světla Amortová a Čestmír Amort. - 105. výr. úmrtí

Bautz, Jan - předseda Českého svazu zahrádkářů

* 03. 07. 1913 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 17. 01. 1982 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Aktivita zahrádkáře a turisty Jana Bautze byla obdivuhodná. Dom. deník, 11, 2002, 17. 1., č. 14, s. 15.

Anotace: Volný čas věnoval turistice a zahrádce. V Českém svazu zahrádkářů byl postupně jednatelem, předsedou a revizorem účtů. Pro zahrádkáře uskutečnil i řadu přednášek. Spolu s L. Kreslem stál u zrodu Chodských non-stop pochodů, později organizovaných jako memoriál Karla Kuneše. Psal básně. Zemřel při vycházce Klubu českých turistů nedaleko baldovské kapličky. Jeho úmrtí tam připomíná tabulka na jednom ze stromů ve stromořadí od kapličky ke statku. - 35. výr. úmrtí

Blätterbauer, Severin - sbornistr

- * 23. 10. 1801 - Vodňany (okr. Strakonice)
- + 26. 01. 1892 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 12. Plzeň, KKS 1977., (jph): Kantor a muzikant. Nová Pravda, roč. 2, 1991, 29. 01., č. 24, s. 5., Holý, J. P.: Památce domažlického kantora staročecha. Domažlický deník, roč. 6, 1996, 04. 02., č. 29, s. 14., Holý, J. P.: Památce domažlického kantora. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 11. 02., č. 35, s. 26.

Anotace: Absolvoval německé gymnázium v Českých Budějovicích, učitelskou přípravku v Táboře a oboujazyčné učitelské zkoušky v Č. Budějovicích. Odešel k bratrovi do Žitavy, kde se stal koncertním mistrem na klarinet a kontrabas v operních orchestrech. Po čtyřech letech se vrátil zpět do Vodňan a poté odešel k dalšímu bratru do Soběslavi. Po krátké dráze vojenského kapelníka zakotvil jako učitel v Loučimi. Na různé nástroje se naučil hrát v Českých Budějovicích. Od roku 1829 působil v Domažlicích jako učitelský pomocník, pak učitel a ředitel kůru. Roku 1834 ustavil ceciliánský spolek, v roce 1860 založil ženský pěvecký spolek Jitka. Komponoval mše, pohřební písně a jiné chrámové skladby. - 125. výr. úmrtí

Blažiček, Oldřich - akademický malíř

- * 05. 01. 1887 - Slavkovice (okr. Žďár nad Sázavou)
- + 03. 05. 1953 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlicko, Praha, Vysočina

Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Vošahlíková, P. a kol.: Biografický slovník českých zemí: 5. sešit: Bi–Bog. Praha: Libri, 2006, s. 559–560.

Anotace: Akademický malíř a profesor Českého vysokého učení technického působící v 1. polovině 20. století. Ve své tvorbě se zaměřoval na krajinomalbu, proslavil se také malbami interiérů církevních svatostánků. Kupříkladu je autorem obrazu vnitřku svatovítské katedrály nebo chrámu sv. Marka v Benátkách. Mezi roky 1927 až 1948 profesorem malby na ČVUT v Praze. - 130. výr. narození

Bufka, Josef - ředitel pošty

* 28. 01. 1892 - Havlovice (okr. Domažlice)
+ 12. 05. 1945 - Terezín (okr. Litoměřice)

Místa působení: Klatovy, Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium., Internetová databáze Polizeigefängnis Theresienstadt 1940-1945 na stránkách Památníku Terezín.

Anotace: Narozen v Havlovicích u Domažlic, v domě čp. 54. Syn Jana Křtitele Bufky, místního tesaře a chalupníka a Barbory, rodem Rojt. Pracoval jako ředitel poštovního úřadu v Klatovech. Zatčen a gestapem vězněn v Klatovech, v pražské pankrácké věznici a Terezíně. Do terezínské Malé pevnosti poprvé předán 4. října 1944. Zemřel již po skončení 2. světové války dne 12. května 1945. - *125. výr. narození*

Duffková, Zuzana - jednatelka vlasteneckého spolku

* 11. 03. 1856 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 22. 01. 1927 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Kurcová, J.: Zuzana Duffková. Nové Domažlicko, 6, 2012, 24. 01., č. 4, s. 17.

Anotace: Manželka Maxmiliána Duffka. Věnovala se charitativní a osvětové činnosti, spolupůsobila při založení Vlasteneckého a dobročinného spolku paní a dívek Božena Němcová. Stala se členkou jeho výboru, místopředsedkyní, knihovnicí a jednatelkou. Podílela se také na založení ženského odboru Sokola. - *90. výr. úmrtí*

Fastr, Augustin - okresní starosta

* 18. 01. 1822 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 13. 10. 1902 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1997, s. 9. Plzeň, SVK 1996.

Anotace: Starosta domažlického okresu v 60. až 80. letech 19. století. Zasloužil se o hospodářský i kulturní rozvoj města Domažlic. Byl synovcem slavného revolucionáře z roku 1848 Petra Fastera. - *195. výr. narození*

Fayl, Antonín Emil - purkmistr

- * 26. 02. 1797 - Dražkovice
+ 15. 01. 1872 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Náš pan měšťanosta. Domažlický zpravodaj, 19, 1992, č. 5.

Anotace: Purkmistr města Domažlic. Studoval v Praze práva, od května 1825 působil v Domažlicích, kde se oženil. Nelichotivě se o něm v dopisech zmiňuje spisovatelka Božena Němcová. Je pochován na hřbitově U Svatých. - 145. výr. úmrtí

Felix, Martin - učitel

- * 15. 06. 1811 - Osvračín (okr. Domažlice)
+ 10. 01. 1857 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Martin Felix rád maloval ještě opevněné Domažlice. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 04. 09., č. 207, s. 13.

Anotace: Narozen v obci Osvračín na Domažlicku, v domě čp. 78. Od roku 1834 působil v Domažlicích jako pomocný učitel na dívčí škole, počínaje rokem 1852 učil na reálce kreslení, matematiku a krasopis. Autor romanticky laděných akvarelů, na kterých zachytil Domažlice obkroužené dvěma prstenci středověkých hradeb. - 160. výr. úmrtí

Feuerstein, Bedřich - malíř

- * 15. 01. 1892 - Dobrovice (okr. Mladá Boleslav)
+ 10. 05. 1936 - Praha-Libeň (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 1, s. 214. P., R. Ryšavý 1947., Vorlíček, J.: Spoluautor pomníku. Dom. deník, 2002, 11, 30. 1., č. 25, s. 16.

Anotace: Architekt a malíř-akvarelista. Absolvoval pražskou techniku a školu Kotěrovu. Byl činným v Památníku odboje. Autor architektonického projektu Vojenského zeměpisného ústavu v Dejvicích. Projektovatel krematorium v Nymburce, získal ceny v soutěžích na krematorium v Pardubicích, na Riegrův památník na Kozákově, na pomník Svobody v Domažlicích. Spolu s O. Švecem autorem tohoto pomníku. Autor řady jevištních výprav např. inscenace R. U. R. v Národním divadle. Podlehl nervové depresi, spáchal sebevraždu. - 125. výr. narození

Fictum, Jiří - kapelník

* 29. 01. 1902 - Čermná (okr. Domažlice)

Místa působení: Čermná

Literatura: (red): Výročí muzikanta z Čermné. Dom. deník, 11, 2002, 29. 1., č. 24, s. 18.

Anotace: Vyučil se hře na housle a na trubku. Vojnu si odsloužil u vojenské kapely 35. pěšího pluku v Plzni. Po návratu se oženil a brzy převzal po svém otci Janu Fictumovi kapelnickou živnost. Funkci kapelníka vykonával do šedesáti let, pak ji předal nejmladšímu bratrovi Karlovi. Fictumova kapela byla známá nejen po celém okrese, ale vyhrávala i na Pošumavských věnečcích v Praze. - 115. výr. narození

Forchheim, František - divadelní herec

* 31. 03. 1853 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 23. 01. 1902 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Klatovy, Praha

Literatura: (jph): Předposlední Tylův syn. Pravda, 67, 1986, 15. 11., č. 270, příloha, s. 8., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 137. P., MMM 1997.

Anotace: Předposlední syn J. K. Tyla z jeho šesti dětí, které měl s mladší sestrou své manželky Magdaleny, Annou Forchheimovou, rovněž herečkou. Narodil se v Domažlicích za Tylova pobytu. Měl trpký život. Působil v drobných hereckých společnostech, u nichž hrával podřadné role, protože dobrým hercem údajně nebyl. Několikrát vystupoval i v Klatovech a Domažlicích. Jednou však hlavní roli dostal - v Šamberkově hře hrál svého otce. V závěru života se stal inspicientem a dozorcem opony Národního divadla v Praze. - 115. výr. úmrtí

Jahn, Josef - topič

* 31. 01. 1897 - Petrovice (okr. Domažlice)

+ 05. 05. 1945 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium.

Anotace: Naroděn v Petrovicích, v domě čp. 7. Syn Václava Jahna, místního nádeníka a Anny, rodem Krynes. Zaměstnán jako topič v plzeňské Škodovce. Zabit pancéřovou pěstí při obsazování německého velitelství v Plzni během květnových bojů roku 1945. - 120. výr. narození

Ježková, Anna - ředitelka hudební školy

* 26. 01. 1917 - Staňkov (okr. Domažlice)

+ 21. 04. 2008 - Staňkov (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn, Holýšov, Domažlice, Staňkov, Kdyně, Klatovy

Literatura: Holý, J. P.: První ředitelka-paní Anna Ježková-Holubová. Zpravodaj města H. Týn, 2001, č. 1, s. 5., Holý, J. P.: Za první ředitelkou hudební školy v Horšovském Týně. Domažlický deník, 14, 2008, 3. 5., č. 129, s. 8., Holý, J. P.: Vděčné vzpomínání za paní ředitelkou. Zpravodaj města H. Týn, 2008, č. 6, s. 12.

Anotace: Ředitelka první hudební školy v Horšovském Týně v letech 1950-1954. Absolvovala plzeňskou obchodní školu a Městskou hudební školu Bedřicha Smetany. Zřídila si vlastní hudební školu ve Staňkově, umělecky činná byla i v Domažlicích, Kdyni, Holýšově a Klatovech. - 100. výr. narození

Jmenování spisovatelů Aloise Jiráska a Jaroslava Vrchlického čestnými měšťany (občany) Domažlic

- 31. 01. 1912 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: Čestní občané města Domažlic. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 25. 11., č. 276, s. 14., Databáze regionálních osobností MěkBn.

Anotace: Čestné občanství vedení města nejčastěji udělovalo za významné počiny v oblasti veřejného života nebo za propagaci regionu. Od druhé poloviny 19. století do dnešních dnů bylo městem Domažlice takto vyznamenáno několik desítek osobností. K oceněným patří i spisovatel Alois Jirásek a spisovatel a univerzitní profesor Jaroslav Vrchlický. Jim bylo čestné občanství města uděleno společně na konci ledna roku 1912.

- 105. výr. události

Kalina, Matyáš z Jathensteinu, PhDr. - hospodářský rada

* 10. 01. 1772 - České Budějovice (okr. České Budějovice)

+ 06. 01. 1848 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Sušice, Kolinec, Domažlicko

Literatura: Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 87., P., MMM 1997.

Anotace: Studoval bohosloví, filosofii a práva. Stal se hospodářsko-zemědělským radou, cestování mu umožnilo rozvíjet archeologická bádání. Bádál například i na Domažlicku. Autor obsáhlého díla O pohanských obětních a hřbitovech v Čechách.

- 245. výr. narození

Kondrys, Antonín - kronikář

* 18. 01. 1947 - Pleš (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn, Domažlice

Literatura: Odvodyová, P.: Mezování: Výprask na hranicích byla pro mladíky čest. Dom. deník, 10, 2001, 23. 2., č. 46, s. 13.

Anotace: Pracoval v OKS Domažlice a jako redaktor regionálního týdeníku Domažlicko. Od roku 1999 je kronikářem města Horšovský Týn. Zajímá se o genealogii a dějiny, publikuje. - 70. výr. narození

Koubek, Gabriel - trenér

* 16. 01. 1912 - Friesah (Korutanské Alpy, Rakousko)

+ 15. 05. 1991 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Harrachov, Praha

Literatura: Holý, J. P.: Nekrolog za naším G. Koubkem. Informační list. Domažlice, MKS 1991., Vorlíček, J.: Vzpomínka na Gabyho Koubka. Dom. deník, 10, 2001, 16. 5., č. 113, s. 16.

Anotace: Otec byl stavitelem horských mostů. Po jeho smrti (1921) žil Gabriel Koubek s matkou v Praze. Vystudoval reálku a učitelství, za 1. republiky byl jedním z nejlepších armádních sportovců. Stal se profesorem vysokých tělovýchovných škol. Do Domažlic přišel v roce 1971 z Harrachova. Věnoval se práci s dětmi, působil jako trenér.

- 105. výr. narození

Langer, Adolf - kapelník

* 30. 08. 1873 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 20. 01. 1927 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Náchod, Hronov, Praha

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1997, s. 10. Plzeň, SVK 1996., Holý, J. P.: Významný hudebník Adolf Langer. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 27. 09., č. 227, s. 12.

Anotace: Hudební pedagog, skladatel, sbormistr a kapelník. V Praze vedl roku 1910 známou Vyšehradskou kapelu, později působil v Hronově a Náchodě. Do Domažlic narukoval v roce 1913 jako kapelník k hasičské hudbě a působil zde 14 let až do své smrti. S dospělými muzikanty vystupoval při němých filmech, hrával ale také s vlastním žákovským orchestrem. - 90. výr. úmrtí

Majerová, Marie - spisovatelka

* 01. 02. 1882 - Úvaly (okr. Praha-východ)
+ 16. 01. 1967 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Kladno, Chodsko, Domažlice

Literatura: Majerová, M.: Z luhů a hor, s. 63. P., Grafie 1920.

Anotace: Prozaička, novinářka a překladatelka z francouzštiny, němčiny a ruštiny. Domažlice a Chodsko navštívila na začátku 1. světové války. Své dojmy z pobytu v kraji zaznamenala v básnické próze Čerchov (1915) včleněné do sbírky Z luhů a hor, později vydané pod názvem Má vlast. - 50. výr. úmrtí

Mánesová, Amálie - malířka

* 21. 01. 1817 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 04. 07. 1883 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Újezd Svatého Kříže (okr. Domažlice)

Literatura: Toman, Prokop: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 85. P., Rudolf Ryšavý 1950., Haas, J.: Amálie Mánesová. Domažlické noviny, 2, 1993, 13. 8., č. 32, s. 4., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 47. Plzeň, SVK 1997.

Anotace: Malířka krajin, žákyně svého otce Antonína. Na jeho přání se věnovala krajinářství, nikoli malbě figurální, jak bylo jejím přáním. Neprovdala se a všechnu péči věnovala bratrům. Působila jako učitelka kreslení. Spolu s bratry Josefem a Quidem pobývala v letech 1859-1871 v Újezdu sv. Kříže, v rodině barona K. Kotze. Z těchto pobytů výtěžila náměty k obrazům Chalupa v Újezdě sv. Kříže, Chalupa se stafáží nebo Statek na Domažlicku, který patří k jejím nejslavnějším olejům. Podle Kalendária osobností na rok 1998 zemřela 3. června 1883. - 200. výr. narození

Mathauser, Josef - malíř

* 24. 07. 1846 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 10. 01. 1917 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 109. P., Rudolf Ryšavý 1950., Staňkovsko, 1990, duben., Pravda, roč. 67, 1986, 01. 11., č. 258, příloha, s. 8., Deník Nová Pravda, roč. 1, 1991, 30. 07., s. 11., Holý, J. P.: Malíř Josef Mathauser. Domažlický deník, roč. 3, 1996, 27. 07., č. 174, s. 12.

Anotace: Syn pekařského mistra Ondřeje Mathausera z Chodova, otec malíře Jaroslava Mathausera. Vyučil se malířem u domažlického mistra (staňkovského rodáka) Hynka Ignáce Amerlinga. Absolvent Akademie výtvarných umění. Malíř historických i žánrových maleb i oltářních obrazů. Tvořil historické a náboženské malby, zmiňme například díla Golgota, Libušin soud, Oldřich a Božena, Jan Kozina, Lešetínský kovář. Autor obrazů s tematikou z dějin Chodska. Jeho díla jsou v Muzeu Jindřicha Jindřicha a v Muzeu Chodska. - 100. výr. úmrtí

Medek, Stanislav - předseda KČT

* 29. 12. 1919 - Mních (okr. Pelhřimov)
+ 11. 01. 1987 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Vzpomínka na Stanislava Medka. Dom. deník, 11, 2002, 11. 1., č. 9, s. 18., Hana, O.: Doplnky Kalendaria 2002. Strojopis.

Anotace: Pocházel z Českomoravské vysočiny. Měl osm sourozenců. Za války byl totálně nasazen v Berlíně, po válce se stal důstojníkem Československé armády. Po odchodu do důchodu se stává turistickým funkcionářem. Působil také jako předseda Klubu českých turistů v Domažlicích. Zemřel při jedné z vycházek na Škarmaně, kde dodnes na místo úmrtí upozorňuje malá tabulka. - 30. výr. úmrtí

Němcová, Božena - spisovatelka

* 04. 02. 1820 - Vídeň (Rakousko)
+ 21. 01. 1862 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Domažlice, Všeruby, Chodsko

Literatura: Slovník českých spisovatelů. P., ČS 1964., Svačina, R.: Odhalení pamětní desky B. Němcové v Domažlicích. Domažlické noviny, 2, 1993, č. 6, s. 4., Karlíková, L.: Před 150 lety k nám přišli Němcovi. Dom. deník, 2, 1995, 4. 8., č. 180, s. 11., Sobková, H.: Kdo byla Klára Bresslerová? Dom. deník, 2, 1995, 7. 8., č. 182, s. 13., Wagnerová, J.: Co víme o narození B. Němcové? Dom. deník, 2, 1995, 14. 8., č. 188, s. 12., Vinšálek, A.: Vyřešíme rok narození B. Němcové? Dom. deník, 2, 1995, 19. 01., Hana, O.: Pamětní deska B. Němcové v Domažlicích. Dom. deník, 2, 1995, 13. 9., č. 214, s. 11., Štěpánková, J.: Tři opravdu šťastné roky života B. Němcové. Domažlicko, 7, 1997, 5. 2., č. 6, s. 6., Maur, E.: K předhistorii Obrazů z okolí domažlického. In: Minulostí západočeského kraje. 20, s. 63. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1984., Cibulková, M.: V první řadě to byla citlivá žena. Domažlicko, 10, 2000, 09. 02., č. 6, s. 4., Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň, Ševčík 2005, s. 324., Hana, O.: Božena Němcová má v Domažlicích pamětní desku už 110 let. Domažlický deník 14, 2005, 15. 10., č. 242, s. 11., Kurcová, J.: Prahu opustiti musíme... Dom. zpravodaj, 32, 2010, č. 9, s. 13-14., Regálová, J.: Rodinná kronika, s. 66. Praha: Topič, 1942.

Anotace: Jedna z nejznámějších českých spisovatelek pobývala několik let i na Chodsku. Do Domažlic se přistěhovala s manželem 20. září 1845. V té době měla již 4 děti, bylo jí 25 let. Němcová se tehdy zhrozila nad kulturní i národní zaostalostí zdejších měšťanů i okolních sedláků a ve svém vlasteneckém hnutí tu začala šířit vlasteneckou osvětu. Stala se také vlastně první folkloristkou Chodska - sbírala a zapisovala vše: pohádky a pověsti, písničky, říkadla a přísloví, lidové zvyky a obyčeje. Dojmy z města i okolí vyjádřila v národopisných črtách a dopisech. Její příspěvky byly otiskovány v Květech a České včele v letech 1845 a 1846 a později vydány pod souborným názvem Obrazy z okolí domažlického. Z pobytu v Domažlicích načerpala B. Němcová i náměty některých pohádek, např. Chytrá horákyně, Spravedlivý Bohumil, Alabastrová ručička, Čertův švagr. Krajem a lidmi jsou inspirovány povídky Dlouhá noc, Domácí nemoc, Karla. Děj této povídky umístila do Stráže. Tam se odehrává i část děje Pohorské vesnice. Vzorem pro postavu Jozy z Pohorské vesnice se stal muzikant Jan Konop z Mrákova, zvaný Hondza Kubuc. Z domažlického prostředí vznikla povídka Rozárka. Roku 1895 byla zásluhou Vlasteneckého spolku paní a dívek Božena Němcová odhalena pamětní deska od sochaře Čeňka Vosmíka na rohovém domě na náměstí, kde B. Němcová žila. Boženu Němcovou i její děti léčil za jejího pobytu zde domažlický lékař Antonín Klement. Po příjezdu do Všerub se Němcová osobně seznámila s ranhojičem a historikem G. L. Weiselem, autorem fejetonu Der Chodenprozess, kde se objevuje pověst o Kozinovi. Silně na Němcovou zapůsobila i krása zdejší krajiny, zvláště pak obdivovala Šumavu. S přáteli organizovala četné vlastenecké výlety, např. na hrad Rýzmbek s tehdy novou rozhlednou. - 155. výr. úmrtí

Němeček, Heřman - malíř

* 18. 01. 1877 - Komárov (okr. Beroun)

Místa působení: Domažlice, Paříž (Francie), Mnichov (Německo)

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 195. P., R. Ryšavý 1950.

Anotace: Malíř a ilustrátor působící v Paříži. Žák Umělecko-průmyslové školy v Praze v letech 1897-1900 a speciální školy prof. Hynaise na pražské akademii v letech 1900-01. Několik let pobyl na akademii v Mnichově, pak přesídlil do Domažlic. Jeho obrazy reprodukovaly časopisy Zlatá Praha, Světozor, Leipziger illustrierte Zeitung aj. V srpnu 1910 a 1918 pořádal výstavy v Domažlicích. Roku 1918 se přihlásil do čsl. zahraničního vojska ve Francii. Ve Francii maloval obrazy z bojišť: zmiňme Nástup střelců či Hřbitov v Terronu. Roku 1919 vystavoval v Praze 22 prací na výstavě Obrazy z bojišť Francie. Později maloval podobizny, obrazy dekorativní, ale hlavně byl činný ve Francii jako ilustrátor. Ilustroval romány Zolovy, Dostojevského, George Sandové. - 140. výr. narození

Pokorný, Jan Ferdinand - sbormistr

* 28. 01. 1797 - Koloveč (okr. Domažlice)

+ 03. 03. 1870 - Jihlava (okr. Jihlava)

Místa působení: Jihlava

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 83-84. Plzeň, KKS 1977., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 116. P., MMM 1997., Holý, J. P.: Rodák z Kolovče vynikl v Jihlavě. Dom. deník, 11, 2002, 7. 10., č. 233, s. 20.

Anotace: V hudbě se vzdělal u svého otce, varhaníka v Chudenicích. Vystudoval klatovské gymnázium, byl fundatistou ve strahovském klášteře, studoval filozofii. Nakonec se věnoval hudbě. Působil dlouhá léta v Jihlavě, kde byl sbormistrem, dirigentem, ředitelem kůru a divadelním kapelníkem. Byl jmenován čestným občanem Jihlavy. Jeho odchovancem byl i Gustav Mahler. - 220. výr. narození

Polák, Karel - odbojář

* 12. 01. 1907 - Srbice (okr. Domažlice)
+ 18. 09. 1975 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha, Horšovský Týn

Literatura: Nové Domažlicko, 7, 1976, č. 38, s. 3.

Anotace: Jako pracovník státní správy působil v Horšovském Týně, během 2. světové války pracoval na berním úřadu v Praze. Účastník Pražského povstání, po válce mu byla udělena medaile Za statečnost. Po skončení válečného konfliktu se vrátil do Horšovského Týna. Zakladatel městského dobrovolného hasičského sboru. Bratr Františka Poláka a manžel Anny Polákové. - 110. výr. narození

Prokosch, Antonín, mjr. - dělostřelec

* 10. 01. 1817 - Drahotín (okr. Domažlice)
+ 07. 01. 1878

Místa působení: Plzeň, Rakousko, Itálie, Hradec Králové

Literatura: Vogeltanz, J.: Kanonýr z Drahotína. Domažlické noviny, roč. 1, 1992, 11. 12., č. 24, s. 8.

Anotace: Rodák z Drahotína na Domažlicku, vojenskou službu zahájil v polovině třicátých let 19. století u 35. pěšího pluku v Plzni. Po prezenční službě požádal o přearování k dělostřelcům. Postupně byl povyšován a roku 1859 již na italském bojišti velel dělostřelecké baterii. Zde se ve stejném roce vyznamenal v bitvě u Montebella, za což byl dekorován rytířským křížem Řádu Marie Terezie - nejvyššího rakouského vojenského řádu. Účastnil se také Prusko-rakouské války, během největší bitvy u Hradce Králové roku 1866 jeho baterie opět statečně odrážela nepřátelské útoky a zabránila tak podstatně větším ztrátám vlastních jednotek. Za počínání v této bitvě byl Prokoschovi císařem udělen Vojenský záslužný kříž s dekorací. Po skončení války sloužil ještě dalších sedm let, do výslužby odešel roku 1873 v hodnosti majora. - 200. výr. narození

Prunar, Karel František - knihař

* 05. 09. 1804 - České Budějovice (okr. České Budějovice)
+ 11. 01. 1877 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Pomáhal Tylovi a Němcové. Zpravodaj AS Domažlice, 14, 1987, č. 1, s. 3., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 78. Plzeň, SVK 1998., Hana, O.: Životní výročí L. Karlíkové. Dom. deník, 9, 2000, 15. 12., č. 291, s. 18., Holý, J. P.: U kolébky zdejší polygrafie. Dom. deník, 10, 2001, 3. 9., č. 205, s. 26.

Anotace: Český vlastenec, knihař a knihkupec. Otec zakladatele týdeníku Posel od Čerchova, Jiřího Prunara. Do Domažlic se přistěhoval v létě roku 1832 ze sousedních Klatov. Zřídil na svou dobu moderní knihařství a knihkupectví. Stal se prvním domažlickým knihkupcem. - 140. výr. úmrtí

Smazal, Jakub - předseda MNV

* 18. 12. 1894 - Všekary (okr. Domažlice)
+ 14. 01. 1982 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 3.

Anotace: Důchodkový revident a člen Národně-socialistické strany. Jako předseda národního výboru působil od 5. května 1945 do 4. června 1945, poté jej vystřídal Jakub Pelnář. Souběžně s Jakubem Smazalem působil vládní komisař JUDr. A. Ekrt, který nastoupil po A. von Kelemenovi. Syn Ondřeje Smazala a Marie, rozené Černé. - 35. výr. úmrtí

Smutný, Petr, Ing. - senátor

* 31. 01. 1947 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Klenčí pod Čerchovem, Domažlice, Praha, Plzeň

Literatura: Dom. deník, 5, 1996, 27. 11., s. 4., příloha., Internetové stránky Krajského úřadu Plzeňského kraje, heslo Petr Smutný., Páteční výslech: Odpovídá Petr Smutný, Dom. deník, 16, 4. 5. 2007, č. 104, s. 16.

Anotace: Vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou a pracoval ve zdravotnictví. Do roku 1990 byl bezpartijní, poté čtyři roky členem Čs. strany socialistické. Od roku 1994 je členem ČSSD. Dlouhodobě se zajímá o problematiku ochrany životního prostředí - pracoval na referátu životního prostředí OkÚ jako jeho vedoucí. Senátorem za ČSSD zvolen 23. 11. 1996 na čtyřleté volební období, v listopadu 2000 zvolen do Senátu opět. V Senátu členem, později předsedou Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Žije v Klenčí pod Čerchovem. - 70. výr. narození

Steinbach, Josef - olympijský vítěz

* 21. 03. 1879 - Horšov (okr. Domažlice)

+ 15. 01. 1937 - Vídeň (Rakousko)

Místa působení: Horšov, Horšovský Týn, Athény (Řecko), Vídeň (Rakousko)

Literatura: Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 41. Město H. Týn 2002.

Anotace: Josef Steinbach je rodákem z Horšova, do školy chodil v Horšovském Týně, kde začal také sportovat. Svůj talent ale nemohl v tak malém městě uplatnit, a tak odešel do Vídně, kde byly v té době nejlepší podmínky. Věnoval se těžké atletice (dnes vzpírání a kulturistika), ve které reprezentoval Rakousko-Uhersko. V občanském životě pracoval jako hostinský. - 80. výr. úmrtí

Štěpán, Václav P. - administrátor

* 23. 09. 1921 - Branišov (okr. Pelhřimov)
+ 25. 01. 1982 - Vyšší Brod (okr. Český Krumlov)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 2. Strojopis.

Anotace: Ordinován 27. června 1948 v Českých Budějovicích. Jako administrátor působil v Domažlicích od 16. září 1951 do 30. června 1953. Zemřel v léčebně na Hrudkově u Vyššího Brodu. - 35. výr. úmrtí

Theobaldus, Zacharias ml. - farář

* 13. 07. 1584 - Horní Slavkov (okr. Sokolov)
+ 24. 01. 1627 - Norimberk (Německo)

Místa působení: Domažlice, Újezd Svatého Kříže (okr. Domažlice), Německo

Literatura: Rukověť humanistického básnictví. 5, s. 356. P., Academia 1982.

Anotace: V letech 1605-07 byl vychovatelem mladých šlechticů, provázel je na cestách. V té době navštívil Domažlice a sbíral zde prameny pro připravované dějiny husitských válek. Cenný materiál našel v knihách z pozůstalosti Prokopa Lupáče. Od roku 1613 působil jako farář v Újezdě Svatého Kříže. Ten opustil po bělohorské bitvě. Autor německy psaných dějin husitských válek z roku 1609. - 390. výr. úmrtí

Ticháček, Jan - obchodní příručí

* 18. 07. 1913 - Hradec u Stoda (okr. Plzeň-jih)
+ 03. 01. 1942 - Flossenbürg (Německo)

Místa působení: Domažlice, Flossenbürg (Německo)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Hemzálková, I.: Chodsko v letech 1938 - 1945. Bakalářská práce. Plzeň, 2012, s. 40.

Anotace: Obchodní příručí, zatčen 23. března 1940 v Domažlicích. Zahynul v nacistickém koncentračním táboře Flossenbürg. Dle svědectví MUDr. Vladimíra Böhma se stal obětí nákazy skvrnitým tyfem. - 75. výr. úmrtí

Topinka, Karel - hudební skladatel

* 05. 01. 1887 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 03. 06. 1966 - Most (okr. Most)

Místa působení: Domažlicko, Mostecko

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, roč. 13, 1990, č. 7., Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 13. Plzeň, KKS 1977., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 137. P., MMM 1997.

Anotace: Syn učitele hudby, kapelníka a ředitele kůru Antonína Topinky. Absolvoval domažlické gymnázium, kde založil studentský orchestr. Složil doplňovací učitelskou maturitu v Příbrami, poté učil krátce v rodném kraji, pak na Mostecku. Zakladatel mnohých kapel, pro které i komponoval, zpracovával také chodské motivy. Je autorem četných populárních a tanečních skladeb a scénických hudeb k činohrám, oblíbená byla jeho Strakonická polka, Dudácká polka, Obkročák. Pozn.: Kudrlička uvádí rok úmrtí 1968.
- 130. výr. narození

Tšída, Emil - vlastivědný pracovník

* 13. 01. 1862 - Kdyně (okr. Domažlice)

+ 01. 12. 1926 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Kdyňsko

Literatura: Výběr významných výročí roku 1992, s. 16. Plzeň, SVK 1991., Bauerová, H.: Obnovují památník Emila Tšídy. Dom. deník, 18, 2009, 1. 9., č. 204, s. 2., Vilímeč, V.: Památce Emila Tšídy. Kdyňsko, 5, 2009, č. 5, s. 2.

Anotace: Významný sokolský a vlastivědný pracovník, regionální historik Kdyňska a Pošumaví. První starosta TJ Sokol ve Kdyni. Autor prací o zemských hranicích na Chodsku, železných hutích, sklářství, Židech v obvodu koutského panství a o minulosti kdyňského kraje. V roce 1926 vyšla jeho publikace Ze starých dokumentů o chodské rebelii, roku 1927 pak Vyšetřování chodské rebelie. Strýc profesora Františka Žákavce.

- 155. výr. narození

Váchal, Jaroslav - technik

* prosinec 1953

+ leden 2007

Místa působení: Domažlice

Literatura: Cibulková, M.: Navždy odešel Jaroslav Váchal. Domažlický deník, roč. 16, 2007, 13. 01., č. 11, s. 11.

Anotace: Občanským povoláním vedoucí technického oddělení domažlické nemocnice. Dohlížel na stavbu nového zařízení, velké zásluhy měl také na zdárném průběhu stěhování ze starých prostor a zprovoznění nové nemocnice. Působil také jako trenér místního fotbalového dorostu a funkcionář TJ Jiskra Domažlice. Zemřel náhle na začátku roku 2007.
- 10. výr. úmrtí

Váchalová, Anna - poslankyně

* 13. 01. 1932

Místa působení: Domažlicko, Kdyně, Praha

Literatura: Váchalová, H.: Anna Váchalová oslavila osmdesátku. Dom. deník, roč. 21, 19. 01. 2012, č. 16, s. 5.

Anotace: Anna Váchalová prožila život bez rukou, o které přišla v raném dětství. Další ránu osudu v podobě chorob a utrpení si užila se svými třemi manželi. Následovalo materiální strádání, paní Anna se musela vyrovnat i se smrtelným úrazem dcery a zetě a samozřejmě s neduhy, které přináší věk. Životní útrapy ji v sedmdesátých letech přivedly do řad svazu invalidů, kde se postupně vypracovala až do čela okresního sdružení. V té době pracovala pro dva tehdejší okresy, a to Domažlice a Klatovy. Začala pracovat jako poslankyně v sociální a zdravotní komisi, nejprve pro město Domažlice, pak pro Západočeský kraj. V letech 1990 až 1992 pracovala jako poslankyně tehdejší České národní rady a poté až do roku 1996 byla poslankyní Parlamentu České republiky. Když poslanecký mandát ukončila, nepřestala aktivně pracovat pro invalidy, ať už s tělesným či s duševním postižením. - 85. výr. narození

Vejlupek, Miroslav - spisovatel

* 29. 01. 1952 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn

Literatura: Vejlupek, M.: Chlapi se nebojí. Obálka. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1979., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2002, s. 22. Plzeň, SVK 2001., Životopis na vlastních webových stránkách.

Anotace: Absolvent Odborného učiliště Českého svazu spotřebních družstev (1972) a Střední knihovnické školy v Praze (1977). Po střední škole pracoval jako vnitropodnikový inspektor odborného výcviku učňů. Od roku 1975 působil několik let jako ředitel osvětové besedy v Horšovském Týně. Byl členem Střediska západočeských spisovatelů, v současné době je členem kulturního sdružení Prácheňský syndikát V_ART Horažďovice - Písek. Zeť regionálního historika Jana Pospíšila. Manželka tragicky zahynula v roce 1981. Autor knihy Chlapi se nebojí (1979), Hlava plná mazelů (1981), Vyvěřeliny (1998), sbírka povídek Nemocný život (1999). Publikoval časopisecky i v elektronicky vydávaných časopisech na internetu. - 65. výr. narození

Viktora, Viktor, prof., doc., CSc. - literární historik

* 20. 01. 1942 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice, Plzeň

Literatura: (vor): Pětapadesátiny Viktora Viktory. Dom. deník, 6, 1997, 14. 1., č. 11, s. 12., Vorlíček, J.: Šedesátiny Viktora Viktory. Dom. deník, 11, 2002, 19. 1., č. 16, s. 16., Neúnavný literární historik a kritik oslavil šedesátiny. Dom. deník, 11, 2002, 22. 1., č. 18, s. 19., Haman, A.: Viktor Viktora - 60. Minulostí západočeského kraje. 2002, č. 37, s. 267-270., Nikl, I.: Profesor Viktor Viktora v sobotu oslaví pětadesátiny. Domažlicko, 17, 2007, 17. 1., č. 3, s. 7, fot., Dvořák, P.: Čím se cítím být? Kantorem, říká Viktor Viktora. Dom. deník, 21, 2012, 20. 01., č. 17, s. 8.

Anotace: Absolvent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (1967) - obory český jazyk, dějepis. V letech 1967-68 učil na domažlickém gymnáziu, od roku 1968 dosud působí na Pedagogické fakultě v Plzni. Postupně se stává odborným asistentem, poté docentem. Mezi roky 1990-1994 působí jako proděkan Pedagogické fakulty, v letech 1994-1997 je prorektorem Západočeské univerzity. Od roku 1997 zastává post vedoucího katedry českého jazyka a literatury. Často přednáší v Domažlicích, je znalcem regionální literatury. Autorsky přispíval do sborníků Z Chodského hradu, Minulostí západočeského kraje, spolupodílel se na publikaci Západočeský kraj A-Z od J. Kumpery. Tuto doplnil o významné osobnosti. Je autorem knižních publikací Divadelní tradice Plzně od 19. století do současnosti, Kapitoly o literární Plzni I a II. Dne 2. května 2006 převzal v pražském Karolinu z rukou prezidenta Václava Klause jmenovací dekret, kterým byl jmenován profesorem. Dne 23. 5. 2012 schválilo zastupitelstvo města Domažlic udělení pamětní medaile města za dlouholetou publikační činnost a propagaci našeho regionu v oblasti literatury. - 75. výr. narození

Volicer, Ladislav, doc., MUDr. - lékař

* 10. 03. 1894 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 14. 01. 1987 - Bedford (stát Massachusetts, USA)

Místa působení: Praha

Literatura: Kubásková, E.: Kdy zemřeli? 1986-1990. 2, s. 295., Sborník lékařský, 89, 1987, s. 285.

Anotace: Absolvent Lékařské fakulty Univerzity Karlovy Praha (titul MUDr. udělen roku 1921), externista II. lékařské kliniky (1922), asistent a vedoucí RTG laboratoře tamtéž 1923-41. Habilitován pro patologii a terapii nemocí vnitřních (1934). Později působí jako samostatný vědecký pracovník Vědecko-výzkumného ústavu ČSD (do roku 1963). Specialista na neuroradiologii. Od roku 1974 žil v USA. Autor řady studií a statí v českých i zahraničních odborných časopisech. - 30. výr. *úmrťí*

Založení zahrádkářské organizace v Domažlicích

- 24. 01. 1957 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Paroubková, J.: Čtyřicet pět let ZO ČZS v Domažlicích. Dom. zpravodaj, 24, 2002, č. 2, s. 11. - 60. výr. *události*

Zich, Jaroslav, PhDr. - estetik

* 17. 01. 1912 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 20. 04. 2001

Místa působení: Domažlice, Praha

Literatura: Malá čsl. encyklopedie. 6, s. 828. P., Academia 1987., Vorlíček, J.: Z kroniky rodiny Zichových. Dom. deník, 9, 2000, 31. 8., č. 203, s. 16., PNP-LA.

Anotace: Syn Otakara Zicha a strýc zpěváka Karla Zicha. Působil například i v Domažlicích. Věnoval se zejména otázkám interpretačního umění. Autor publikací Prostředky výkonného hudebního umění, Instrumentace Smetanova Dalibora, Kapitoly a studie z hudební estetiky. - 105. výr. *narození*

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc leden 2017

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice, Městská knihovna Boženy Němcové 2016. Nestránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice